

Реферат на тему: "Марко Кропивницький, життя та творчість"

Марко Кропивницький

РЕФЕРАТ

на тему

"Марко Кропивницький"

Кропивницький Марко Лукич народився 10 травня 1840 р. в селі Бежбайраки (Бажбийраки), тепер Кропивницьке, на Херсонщині в збіднілій дворянській родині. Це визначний актор, режисер і драматург, один із засновників і керівник першого самостійного українського професіонального театру побутового напрямку.

Працюючи дрібним чиновником у повітовому суді і ратуші то в Бобринцях, то в Єлисаветграді (в 1861-71 рр.) брав участь, як актор і керівник, у аматорських театральних гуртках разом з Тобілевичем. 1871 р. переїхав до Одеси і не без впливу Кописького і Ніщинського, вступив до професійного російського народного театру графів Маркових. Десятилітня праця (1871-81 рр.) в російсько-українських провінційних трупах (Одеса, Харків, Херсон, Єлисавет, Катеринослав, гастролі в Галичині – 1875 р. у Криму, в Петербурзі та ін.) закріпила за ним славу знаменитого актора. Очоливши в 1882 р. першу українську професійну трупу, організував в Єлисаветі – Товариство українських акторів, Кропивницьких започаткував нову добу в житті українського театру. Зібравши в трупі всі найкращі сили того часу (М.Заньковецька, М.Садовський, Н.Сакса ганський, І.Карпенко-Карий, Г.Затиркевич-Карпинська та ін.), Марко Лукич

об'їздив з побутовим репертуаром Україну і російські міста: Москву, Петербург ті ін., здобуваючи високу оцінку, як української, так і російської критики. Працював у різних побутових українських трупах понад 20 років і тільки 1902 зійшов зі сцени, жив у себе на хуторів "Затишок" (на Харківщині), де продовжував писати п'єси, спомини із 1905 р., деколи виїжджав на гастролі.

В 1873-74 грав в трупі Колюпанова-Александрова в Харкові. В травні-серпні 1874 р. на чолі власної української музико-драматичної трупи виступав у Петербурзі. В 1875 – актор і режисер театру Товариства "Руська бесіда" в Галичині. 1882 р. – працював актором власної трупи, директором якої з 1833 р. став М.Старицький. В період 1882-1900 рр. створив і поставив свої найкращі п'єси: "Доки сонце зійде, роса очі виїсть", "Глитай, або ж Павук", "По ревізії". "Перед волею", "Зальоти соцького Мустя", "Чмир", "Драгун", в яких змальовував класове розшарування в пореформеному селі, відобразив моральну перевагу трудового народу над багатіями-експлуататорами. В 1900-10 рр. поставив драми: "Страшна сила", "Скрутна доба", "Голопози", "Старі сучки і молоді парості", в яких відобразив настрої різних соціальних етапів напередодні й під час першої російської революції 1905-07 рр., показав розгортання класової боротьби на

Україні. Він виконував ролі різноманітного перевтілення, як характерно-драматичного, так і комедійного жанру. Писав музику до вистав, автор багатьох вокальних дуетів. Сприяв утвердженню соціально-психологічної драми на українській сцені, створив школу режисури й акторської майстерності, продовжував традиції сценічного реалізму. Його твори, діяльність високо цінувала передова російська громадськість, зокрема В.Давидов, К.Валамов, І.Рєпін, Л.Толстой, А.Чехов, К.Станіславський.

Кращі п'єси Кропивницького йдуть досі на сценах українських театрів. Ім'ям Кропивницького названо Кіровоградський український музично-драматичний театр.

8 квітня 1910 р. Кропивницький Марко Лукич помер у вагоні поїзда Харківсько-Миколаївської залізниці, похований у Харкові і на його могилі встановлено пам'ятник з погруддям митця.